

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីវ៉ាក់សាំង

វ៉ាក់សាំង RSV (មេរោគដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផ្លូវដង្ហើម)៖ អ្វីដែលអ្នកគួរដឹង

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីវ៉ាក់សាំង ជាច្រើនអាចមានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំង?

វ៉ាក់សាំង RSV អាចកាត់បន្ថយជំងឺផ្លូវដង្ហើម ដែលបណ្តាលមកពី **មេរោគដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផ្លូវដង្ហើម (Respiratory Syncytial Virus, RSV)**។ RSV គឺជាមេរោគផ្លូវដង្ហើមធម្មតា ដែលតែងតែបណ្តាលឱ្យមានរោគសញ្ញាស្រាល និងដូចជាផ្តាសាយ។

RSV តែងតែឆ្លងតាមរយៈការប៉ះពាល់ផ្ទាល់ជាមួយមេរោគដូចជាដំណក់ទឹកពីការក្អក ឬកណ្តាស់របស់អ្នកដទៃដែលប៉ះភ្នែក ច្រមុះ ឬមាត់របស់អ្នក។ វាក៏អាចឆ្លងតាមរយៈការប៉ះផ្ទៃដែលមានមេរោគនៅលើវា ដូចជាកូនសោទ្វារ ហើយបន្ទាប់មកប៉ះមុខរបស់អ្នកមុនពេលលាងដៃ។

RSV អាចបង្កឱ្យមានជំងឺចំពោះមនុស្សគ្រប់វ័យ ប៉ុន្តែអាចធ្ងន់ធ្ងរជាពិសេសចំពោះទារក និងមនុស្សចាស់។ ទារក និងមនុស្សចាស់ដែលមានស្ថានភាពជំងឺរ៉ាំរ៉ៃដូចជាជំងឺបេះដូង ឬសួត ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំចុះខ្សោយ ឬអ្នកដែលរស់នៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ ឬកន្លែងថែទាំរយៈពេលវែង មានហានិភ័យខ្ពស់បំផុតនៃជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ និងផលវិបាកពី RSV។

រោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគ RSV អាចរួមមានការហៀរសំបោរ ការថយចុះនៃចំណង់អាហារ ក្អក កណ្តាស់ គ្រុនក្តៅ ឬដកដង្ហើមក្រិតក្រាត។ មនុស្សភាគច្រើនជាសះស្បើយក្នុងរយៈពេលមួយឬពីរសប្តាហ៍ ប៉ុន្តែ RSV អាចធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការដង្ហើមខ្លី និងកម្រិតអុកស៊ីសែនទាប។ ជួនកាល RSV ក៏អាចនាំឱ្យលក្ខខណ្ឌផ្លូវស្រួចផ្សេងទៀតកាន់តែអាក្រក់ទៅៗ ដូចជាជំងឺហឺត ជំងឺសួតរ៉ាំរ៉ៃ (ជំងឺរ៉ាំរ៉ៃនៃសួតដែលធ្វើឱ្យការពិបាកដកដង្ហើម) ឬជំងឺខ្សោយបេះដូងកកស្ទះ (នៅពេលដែលបេះដូងមិនអាចបូមឈាម និងអុកស៊ីហ្សែនបានគ្រប់គ្រាន់ពីទូទាំងរាងកាយ) ។

មនុស្សចាស់ និងទារកដែលឈឺខ្លាំងពី RSV ប្រហែលជាត្រូវសម្រាកនៅមន្ទីរពេទ្យ។ អ្នកខ្លះអាចស្លាប់បាន។

2. វ៉ាក់សាំង RSV

CDC ណែនាំ **មនុស្សពេញវ័យចាប់ពី 60 ឆ្នាំឡើងទៅ** អាចទទួលបានវ៉ាក់សាំង RSV តែមួយដូស ដោយផ្អែកលើការពិភាក្សារវាងអ្នកជំងឺ និង អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព។ វ៉ាក់សាំង RSV អាចចាក់ឱ្យក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងវ៉ាក់សាំងដទៃទៀត។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមទៀត។

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះទទួលបានវ៉ាក់សាំង៖

- ធ្លាប់មានប្រតិកម្មអាឡែហ្ស៊ីបន្ទាប់ពីវ៉ាក់សាំង RSV ដូសមុន ឬអាឡែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរដែលគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក អាចសម្រេចចិត្តពន្យារពេលការចាក់វ៉ាក់សាំង RSV រហូតដល់ការណាត់ជួបនាពេលខាងមុខ។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្តាសាយ អាចទទួលបានថ្នាំបង្ការនេះបាន។ អ្នកដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំរហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយសិន មុនពេលទទួលបានវ៉ាក់សាំង RSV។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

4. ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មរ៉ាក់សាំង

- ការឈឺចាប់ ក្រហម និងហើមនៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ អស់កម្លាំង (មានអារម្មណ៍អស់កម្លាំង) គ្រុនក្តៅ ឈឺក្បាល ចង្កោរ រាគ និងឈឺសាច់ដុំ ឬសន្លាក់អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីចាក់ រ៉ាក់សាំង RSV។

ស្ថានភាពប្រព័ន្ធប្រសាទធ្ងន់ធ្ងរ រួមទាំងរោគសញ្ញា Guillain-Barré (GBS) ត្រូវបានគេរាយការណ៍ថាកម្រឃើញមាន ណាស់បន្ទាប់ពីការចាក់រ៉ាក់សាំង RSV ក្នុងការសាកល្បង ព្យាបាល។ វាមិនច្បាស់ថាតើរ៉ាក់សាំងបង្កឱ្យមានព្រឹត្តិការណ៍ ទាំងនេះឬអត់។

ពេលខ្លះ មនុស្សអាចសន្លប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្រ រួមទាំងការចាក់រ៉ាក់សាំង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខ ភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នកវិលមុខ ឬចក្ខុញ្ញាណ ធ្លាក់ចុះ ឬឮសំឡេងហឹងក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំរ៉ាក់សាំងកម្រនឹងបង្កប្រតិកម្មអាលែ ហ្សឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេង ឬធ្វើឱ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ប្រតិកម្មអាលែហ្សឺអាចកើតឡើង បន្ទាប់ពីអ្នកទទួលបានថ្នាំបង្ការ ចាក់ចេញពី គ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្ម អាលែហ្សឺធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលកហម ហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាក ដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ វិលមុខ ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទ ទៅ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យអ្នកបារម្ភ សូមទូរស័ព្ទទៅ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំរ៉ាក់សាំងគួរតែ ត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជា ធម្មតានឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯង បាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់ នៃថ្នាំរ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទ ទៅលេខ 1-800-822-7967។ ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់ នៃថ្នាំ (VAERS) គឺសម្រាប់តែការរាយការណ៍ ហើយបុគ្គលិក របស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) មិនផ្តល់ ដំបូន្មានអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់ លោកអ្នក។
- សូមចូលទៅគេហទំព័រ Food and Drug Administration (រដ្ឋបាលអាហារនិងឱសថ (FDA)) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់ ចាក់រ៉ាក់សាំង និងព័ត៌មានបន្ថែមតាមរយៈ: www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
 - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines